Tilźês Keleiwis

(pirma „Naujaſis Keleiwis").

„Tilź/s Keleiwis", kas Pėtnyczią išdûdams kaſztûja ant Bertainio Meto **50 Pen.**
Apſtelawimai yra nû bile kokio Poſto priimami, arba ir paczoj Drukorijoj J. Reyländerio bey Sunaus Tilźėje, Aukßtoje Ulycz. 67 (Hohe Str. 67).

Apſakimai,
į Drukoriją Tilźês Keleiwjo ſiuncziami kaßtûja po 10 Pen.,
Priſiulymai 15 Pen.,
uź koźną ſmulkeis Raßtais iſpauſtą Eilę.
Gromatos dėl Tilźês Keleiwjo paties ißraßomos tampa į Tilźę, Fabrikſtraße Nr. 13, parterre, nuſiuncziamos.

Nro. 11. Tilźėje, 18. Mercą **1887.**

Ant 4. Nedėldienês po Użgawėniû, wadinamôs Lätare.

Ewang. Jono 6, 1—15.

Potam Jėzus perėjo ßalin per Mares, arty Miesto Tyberiôs, Galilėoj. Ir ėjo jam paſkuy daug Źmoniû dėl to, kad Źenklus mate, kurius jis prie Ligoniû dare. Ir Jėzus użėjęs ant Kalno tėnay ſu ſawo Mokytineis paſiſėdo. Bet arty buwo Welykos, Źydû Szwente. Tay Jėzus ſawo Akis pakėlęs pamate pas ji daug Źmoniû ateinant ir tare Pilippui: Kur pirkſim Dûnôs, kad tie walgytu. (Bet jis tai ſake, ji mėgindams; nės geray źinojo, ką daryſęs.) Pilippas atſake jam: Uź du Szimtu Graßiû Dûnôs ne gana jiems, kad koźnas po maźuma imtu. Tay ſake wiens iß jo Mokytiniû, Endrėjus, Simono Petro Brolis: Sztay, wiens Waikszczionay yra, turys penkis mieźainês Dûnôs Kepalus ir dwi Źuwi, bet kas tai tiek daug Źmoniems. Bet Jėzus tare: Rupinkite, kad Źmones ſuſėſtu. Bet daug Źolės buwo toj Wietoj. Tai ſuſėdo kokie penkie Tukſtanczei Wyrû. Bet Jėzus ėmęs tus Dûnôs Kepalus, dėkawojo ir dawe Mokytiniems, bet Mokytinei dawe tiems, kurie buwo ſuſėdę, teipjau ir Źuwjû, kiek jie norėjo. Bet jiems priwalgius tare jis ſawo Mokytiniems: Suwalykit likuſiûſus Trupuczius, kad nieko neprapultu. Tay jie ſurinkdami pripilde dwylika Pintiniû Trupuczeis, iß penkiû mieźainês Dûnôs Kepalû, kurie liko Walgidintieſiems. Taigi Źmones tą Źenklą matydami, Jėzaus darytaji, tare: Tai iß Tieſôs tas Prarakas, į Swietą Ateiſeſis. Bet Jėzus jau numanydams, jus ateiſent ir ji ſugauſent, kad ji Karalumi iſtatytu, jis wėl ßalin ant Kalno paėjo ir tėnay wiens paſiliko.

Kur Kriſtus ſawo dûſningaję Ranką atwira, cze bagotinga Źegnone regima paſtojo; Kartais jis Sawûſius ir ſtebuklingu Budu źino paſotinti, jey jis tikt Tikėjimą mato. Ir menkas Zopoſtelis paſotina teipjau, kaip apſtingas Walgis, tikt Paſikakdinimas ir Dėkawone prieß Dawėji wiſokiû gerujû Dowanû tur buti randama. N'ußmirßkime niekados Kriſtaus mums palikłojo Paweikſlo, kaip jis Dûną laußdams ir padalydams ſawo daugißkojo Tėwo minėjo ir jam uź ſuteiktaje Źegnonę dėkawojo.

Ciecorus Wiliums I.
90 Metu ſens.

Muſû Amźius patenka 70 Metû ir jey jis aukßtay pareina, tay yra 80 Metû; ir jey jis kaßtaunus yra buwęs, tay yra jis Proce bey Darbas buwęs. Szitie Pſalmiſto Źodźei prie Amźiaus Bėgio muſû paßlowintojo Źemês Tėwo, kurſai 22. Mercą ſawo 90tąję Gimimo Dieną ſulaukia, daugiaus kaip ißſipildę yra, nės ßeip tikt retay per 70 Metû ikabinant yra Wießpats wiſû Wießpacziû jam pilnoj Sweikatoj bey Dwaſês Syloj 90 Metû ſulaukti dawęs ir Eiliû Eiles ſawo Kudikiû matyti dawęs. Tay yra iß tikro kaßtaunus Amźius, Amźius, po tiek daug Laimėjimû ir Garbinimû. Diewo Ranka wiſur ſu jûmi yra buwuſi ir ji iß maźens Kowoj ir Priegadoj apſaugojuſi. Kas imanytu ißmierûti tą dideję Źegnonę, kuri Wokietijei, muſû Tėwißkei Lietuwai, kaip ir wiſai Eyropai bey Swietui per muſû paßlowintoji Źemês Tėwą yra nuſidawuſi!

Didźius Darbus yra Wießpats per Ciecoru Wiliumą ißtaiſęs ir kol Swiets ſtowės, tol ir tujû jiſai minawos. Pritarkime todėl iß dėkingôs Szirdiês tam Garſui, kurſai 22. Mercą per wiſą muſû Tėwißkę eina, nės ßlowingesniôs Dienôs dar Pruſija bey Wokietija nemate, kaip ta, kurioj muſû Źemês Waldonas Groźybėje źilujû Plaukû dar wiſus Waiſius ſawo Procês bey Darbo pamatyti gawo, kuriems jis iß pat jaunû Dienû Sėklą ant Tėwißkês Palaimôs buwo ſėjęs. O ir dabar dar ſawo aukßtoje Senatwėje jis nepailſta uź Źemês bey Źmoniû Paſiſekimą toliaus paſirupinti, koźnojo Padono Palaimą gul jam prie Szirdiês ir ſu ſkaiſta Ißmincze jis wiſuczės tą Kelą mato, kurs ant ßito Mierio nuweda. Te ſutenka Dangaus Wießpats dar ir toliaus muſû mylimamjam Źemês Tėwui daug Dienû ir Metû Wokietijei ant Źegnonês ſulaukti, jeib po jo macnoju Waldymu ilgay Pakajaus Gerybjû paſidziaugti galėtumbim!

Kas paſkutiname Czėſe Swiete nuſidawe.

Iß Wokietijôs.

Berlyne, 5. Mercą. Wieną Ceitunga iß Miesto Gera per wieną Gromatą iß Berlyno tą Źinę gawo, pagal kurę Wießpats Ciecorus wienam Gendrolleitmonui priſimaldûjant ir kitiems Oficyrams drauge be eſant ſakęs: „jis kokiû 20 Metû ſawę jcuneſniu dėl tôs Priezaſtiês drauge paſijuntas, kad paſkutiname Czėſe nuſidawuſieji Skyrimai jo Dumoj atlikti eſą; Źmones jam ney jokę graźeſnę Welykû Dowaną nebutumbę ſutekti galėję."

— Neſeney karalißkame Palocziuje Koncertą kelama buwo, prie kuriôs aißkay matoma tape, kad Ciecorus bey Ciecorėne ſawo Meilingumą ypaczey Bißowui Kopp bey prancuzißkamjam Paſiuntinui Herbette, ſu jûdum ant ilgokôs Walandôs paſikalbėdamu, ißrode.

— Ciecoryſtês Saimą atwerant ant Saimo Buto bey karalunißkojo Paloczlaus Plagai ißkelti buwo. Ant Zėgoriaus 11 pawadino Warpai Dombaźnyczios ant Diewo Szluźmôs. Dombaźnyczios Giedotojei pragydo wieną Pſalmą, po kurio Użbaigôs Kunigs karalißkojo Dwaro Drs. Kögelis apie Źodźins Matt. 12, Perkßm. 25: „Koźna Karalyſte, jey ſu ſawimi patimi neſutar, paſtoja puſta ir koźnas Miestas, ſu ſawimi Newienybėje ſtowys, negal paſtowėti kalbėjo." Ta Miße kalbėjo nu macnaus Sujudimo, kurſai per muſû mylimaję wokißkaję Tėwißkę ėjęs, nu Kalmynû, kurie po Dėßinės bey Kairiês mums grumźda ir nurode ant tôs Priegadôs, kuri mums artinas bey tôs Pareigôs, kuri mums prigul.

Priegada pasidaranti Pamilime to, kas swetima bey Sapnawime ir Jėßkojime ant Swieto negalimû Daiktû, kaip ir Nesandorystės Papratimo. Jey kokie Namai sawyje nesutarantis, tay jie pasiliaujantis, kaip Budawojimas Babėlės Korycziôs, su wisotinu Ißirimu. Trejupasis Atsigynimas prieß tokę Priegadą pasidaras Dėkawonėj, Sawėsużsigynime bey Maldoje.

— Iß Elzas-Lotringiû, „Kreutz-Ceitungai“ Zine prisiuntama tampa, kad prancuzißkieji Prisigatawyjimai wis toliaus esantis waromi. Wisi Nuzenklinimai ant to nurodantis, kad tuleropieji Barakai ißilguy wokißkojo Rubeziaus su Zalniereis busentis apstatomi, o Skaitlus, kursai tėnay Patalpôs galys rasti, ant kokiû 30 Bataljonû sprendziamas esąs. Rods galima butu tus Barakû Abazus ir per tą Prancuzû Prisibijojimą ißguldyti, kad ant Karo pareinant Wokieczei pagal sawo geresniûsius Dawadus prie Zalnieriû Itraukimo keles Dienas ankscziaus ant Kowôs gatawi galėtu pastoti kaip Prancuzija ir kad dėl to Prancuzams ypatißkay ant to Reikals esąs, kad Wokiecziû Zalnieriû Itraukimui tůjau prießais stotis galėtu. Kadangi ale tai twirts Dalyks yra, kad Wokietija ney iß tolo nepamislyj, Prancuzus użpulti, jey tikt patys Prancuzai prie Pakajaus pasilikti nor, tay ir ansai Apsidabojimas be Reikalo ir Zenklas piktôs Sazinės yra.

— 7. Mercą. Wießpats Ciecorus Ciecorystės Saimo Deputiertus priimdams sake, kad jis priwerstas buwęs Ciecorystės Saimą ißardyti, kadangi nu jo palieptojo Ißguldymo apie Kaimynû dibesni Galingumą n’atbojant Prießtaraujantieji ne pilnay tą iwelyję, ko Zalnierystės Dalykû Użmanymas praßęs; jů daugiaus jis ale dabar turys pasidziaugti, kad dabar sulaukti galys, kad Użmanymas su didziu Balsu Daugumu busęs priimamas. Apie Popiezių ißsitardams sake Ciecorus, kad jis jau tůkart jo Pakajaus mylenczę Dumą ißpazinęs, kaip jis Popiezumi buwęs pastojęs jis ir lukuraujas, kad bażnytißkosios Paines weikey Pakajaus Budu ant Dawado busenczios pargabenamos.

— Rumėnijôs Karalus bey Karalėne ant Ciecoraus Gimimo Dienôs i Bėrlyna atkeliaus, jeib jam personißkay sawo Palaimôs Nuwelyjimus atgabentu. Dėl tôs paczios Priezastiės parkeliaus ir Zaksû Karalus bey Karalėne podraug su Princais Jurgiu ir Fridrikiu Augustu bey Princese Matilde, kaip ir Grows nu Flandern bey tojo Sunus Balduyns (Princas Belgijôs) i Berlyną. Pirma ta Paskalba buwo pasidariusi, kad ir Maskoliû Ciecorus ant minėtosės aukßtosės ßwentės Bėrlyne apsilankysęs, dabar sakoma, kad ta Zine neb’ esanti pilnay ißtikima, uż tai ale Maskoliû Ciecorėne su busencziųju Waldziôs Pasekėju ant Szwentės atkeliausencziu. Iß wisko ale jau dabar numanyti gauname, kad 90toji Gimimo-Diena musû Ciecoraus su nepasakoma Szlowe ir Ißkilme ßwencziama bus, ant to musû Zeme ir gana Priezastiės tur; nės ikißiol Eyropoj dar ney wiena Zmoniû Giminė tokę swarbę Szwentę niera sulaukusi.

— [Ciecorystės Saimas. Waisko Padidinimo Użmanymas.] Karo-Ministeres priwelyja, kad kiek tikt galima Pritarimas Zalnierystės Dalykû Użmanimui didziame Skaitluje nusidůtu; Deputiertai te użmirßtantis, kas musû Użpakalyj atsitikus esą. Deputiertas Bennigsen laiko per wertingą Daiktą, kad dabarnykßkiame Akiės Mirksnyj polytißkujû Partijû Skirtumai pasiliautu; tas Klausymas galys ne atlieptaa pasilikti, ar mums iß Rytû arba Wakarû didesne Priegada grumzdauti, wiens Dalyks ale twirts esąs, nepajudinamasis Pakajaus Gaidawimas musû Ciecoraus, macnusis Pasiprocewojimas wokißkosės Polytikôs, Eyropai Pakaju ißlaikyti. Ciecorystės Saimas galės Regierungôs Garbę padidinti, kad jis wiską, kas ant Atsigynimo reikalinga, pilnay ir greitay iwelyjąs. Windthorsts użmano, kad tas Użmanymas atliktas butu be jokio pirmutinio Mėginimo; jis ale toliaus ir sako, kad jis tikt tada tegalėsęs pasakyti, kaip Centrums tame Dalyke pasielgsęs, kad jau wisi antroju Kartu nusidůdantieji Skyrimai ant Galo busentis. Kad tas Użmanymas reikalings esąs, tam Klausymui Centrums jau praėjusame Ciecorystės Saimo Susiėjime esąs prisipazinęs. Deputierts Helldorfs ypaczey ant to nurodo, kad Skyrėjei ant Apsiėmimo pirmutinojo Ciecorystės Saimo jau atsiliepę esantis. Czionay tikt wiens Daikts bepasiliektas, butent tas, tam Użmanymui pritarti.

— 9. Mercą. [Ciecorystės Saimas.] Antrasis Apmastymas Zalnierystės Dalykû Użmanymo. Deputiertas v. Frankenstein (nu Centrumo) Wardan sawo polytißkujû Prieteliû ißtaria, kad Centrumui sawo nepersimainiusyji Stoną prieß Zalnierystės Dalykû Użmanymą toliaus bepalaikant ir atwiray ißreikßti negalent (dėley Papieziaus) jo Partija prie Nußtimawimo atgal pasiliksenti ir sawo Balsus neatdůsenti. Deputiertas Reichensperger Wardan wienôs Centrumo Dalies użmano, kad Użmanymui pilnay pritarama butu. Użmanymas Deputierto v. Stauffenberg (wokiß.-walnojo), kad Zalnierystės Użmanymas ant trijû Metû iwelyjamas butu, tape po to prie Nußtimawimo su 222 Balsu prieß 23 Balsus atmestas. 88 Deputiertai neßtimawo. Lenkai bey Elzas-Lotringerei nebuwo Swėtlyczioj, kurioj nu jû tikt Deputiertas Gerber teradosi; tasai ale sawo Balsą ir nedawe. Zocialdemokratai prießais ßtimawo.

— Pirmasis Paragrops Zalnierystės Dalykû Użmanymo tape su 223 Balsais prieß 48 Balsus tame Sustatyme, kaip Regierunga ji praßiusi buwo, priimtas. 83 Deputiertai sawo Balsû nedawe. Teipjau tape ir antrasis Paragrops su 247 Balsais prieß 20 Balsus, o kiti Paragropai per wisotiną Pritarimą be Nußtimawimo priimti.

— Apie Paryzeriû Melus, dėley Pasilaikymo musû Ciecoraus ißplatinamûsius, Kölnißkoji Ceitunga ßiteipo raßo: Tikrasis Paryzeris tur kas Subatą sawo Sujudimą turėti, nės toktai yra jo Szwentės Pasilinksmawojimas: Subatoj kokę pramanytą minėtiną Zinę, o ßwentoj Dienoj Smarkauninkû Susipeßimus ir jû baiseses Kalbas patirti. O kadangi ne ankscziaus Karas prieß Wokietiją prasidėti gal, kaip kad Wokietijoj Dalykai bus persimainę, tay ir wokißkasis Ciecorus nu sawo Darbo Wietôs ßalin atstojes tur buti. Dabar gauname patirti, kokiu Budu tokie Prasimanymai i Swietą ißleidziami yra. Ceitunga „Temps“ buwo praneßusi, kad apiė Sweikatôs Pasilaikymą wokißkojo Ciecoraus jau toks didis Pasirupinimas esąs pasidaręs, kad Liekorei Naktyje turentis budėti, kadangi bilekokio Stabo prisibijoma esą. Ceitunga „Journal des Debats“ ėjo jau wieną Zingsni toliaus ir sake, kad Ciecorus labay sunkey sergąs, o „dar mazumą toliaus“ ėjo Laikraßtis „Paix“ wiename Suraßyme, kuriame wėl tas senasis Wiralas iß naujo paßildomas yra, buk Jakta arba Medziokle ant Atsiekimo septynmetinio Iwelyjimo ne ßi Mieri turėjusi, bet nauji Nutwirtinimą Bismarkio jo Urėde, kad Waldzia turėsenti persikeisti. Galausey pareina Ceitunga „La Boix du Peuple“, su tům Prasimanymu, kursai wisus kitus pereina, kuriame ji „pastiausûsius Akiės Mirksnius Ciecoraus Wiliumo“ apraßo. Tėnay su negirdėtay neßwankiu Drasumu ßiteipo melůjama yra: „Ciecorus yra wakar ant Zėgoriaus 3 pasimiręs; jo Smertis iß diplomatißkû Priezasczių tikt po dwiejû, trijû, keturiû Dienû pazystams tepastos, kadangi Bismarkui labay daug ant to pareina, tą Pasimirimą teip ilgay kaip galima użtylėti.“ Tas Laikraßtis bus sawo Welyjimą ißpildęs ir kelis Szimtus Numuriû daugiaus pardawęs kaip ßeip. Nu tokiû Melû ale ir patys Paryzerei retay te bůdas apsigauti, kas jiems wieryja, tay yra iß Prowincû atkeliawusieji Swetimiji.

— Pazystamasis prancuzißkasis Tardytojis ir Pabudawotojis Suez-Karnolės, Pons v Lesseps yra ßendien ant Zėgoriaus 7½ i Bėrlyną atkeliawęs ir ant Gelzkeldwario nu prancuzißkojo Pasiuntinio Herbette bey wisû Pasiuntinystės Urėdininkû sulauktas. Lesseps bey Herbette wiens antrą apsikabinos ir ßirdingay pasibucziawusiu potam i Butą prancuzißkosės Pasiuntinystės nuwaziawo, kur Lesseps sawo Buwi pasidarys. Tas Pons bus potam ir nu Ciecorėnės priimamas.

— 11. Mercą. Ciecorystės Saimas priėme trecziame Apmastyme Zalnierystės Dalykû Użmanymą prie galutinojo Nußtimawimo su 227 Balsais prieß 31 Balsą. 84 Deputiertai sawo Balsû neatdawe. Balsû Susidėjimas buwo tas pats kaip prie antrojo Apmastymo. Balsû Nuskaitymas Saime didi Dziaugsmą ißprowyjo.

Sztuttgart, 7. Mercą. Wirtemberkio Karalus dabar prancuzißkame Mieste Nizza pas widurzemines Jures użsilaiko, kur neseney ißgastingas Zemės Drebėjimas Gywatenínkus i nepasakomą Baimą buwo iwaręs. Wiens Mieste Nizza gywenas Wokietis dabar iß teu wieną Gromatą parraße, kurioj jis ßiteipo sako: Ką mes Mieste Nizza Seredoj bey Ketwerge turėjom pertriwoti, tay niekaip neb’ galėsime użmirßti. Wyrai, kurie Dieną pirm to dar su aukßtay ißkelta Galwa aplinkuy waikßcziojo, bėginėjo aplinkuy kaip ißbaidytos Stirnos, wienat tikt uż Ißlaikymą sawo Gywasczio pasirupindami. Su Szirdi pabudinancziu Pasigerėjimu turiu ale aß to ßlownojo Paweikslo paminėti, kuri mums wisiems anose Bėdôs Dienose Karalus Kardelis dawe. Swetimisiems iß Ißgasczio wisiems ant Gelzkeldwario linkay bebėgant ir uż sawo paczių Sargybę besirupinant, waziawo Karalus Mieste be jokio Prisibijojimo aplinkuy, jeib Bėdą Kenczianczių̂sius atgaiwintu ir Baimingiesiems Drasôs idůtu; jis pats twirtay ißsitare, kad jis Miestą Nizzą neprastosęs.

— Fabrikėse teip wadinamojo Kanůliû Karalaus, Pono Krupp, Mieste Essen labay stropiey dirbama yra jeib wisi tie Darbai padawadytame Czėse atliektami butu, kurius wokißkoji Regierunga tėnay yra apsteliawusi. Tie Darbai yra tokie didi, kad ant jû Atlikimo ypatißkos Trobos turėjo buti pabudawojamos.

Sztraßburkyj, 10. Mercą. Buwusysis Waldziôs Ministeris v. Hosmann esąs sawo Paleidimo iß jo Urėdo kaip Sztotsfėkretiers Elzas-Lotringiuse praßęs.

Iß Estereikijôs bey Ungarû.

Wyne, 8. Mercą. Dėley to Atsitikimo, kad Maißtą kėlusieji Oficyrai Mieste Rusßuk gadinti tape, ßiczion Tikėjimas apie Ißlaikymą Pakajaus niera pasiliowęs.

Iß Maskolijôs.

Petersburkyj, 7. Mercą. Musû wyriausoji Zalnierystės Wyriausybe [illegible] Wyriausybę neseney papraße, kad i[illegible]

džius naujausujû Pertaisymû prie Išrēdymo wokiškojo Waisko ant Pasižiurējimo atsiustu. Berlyne šitas Maldawimas ne tiktay išpildytas tape, bet tēnay Wyriausybe ir dar prisifiule, Wyrû i Petersburki atsiusti, kurie Wartojimą naujujû Ginklû parodyti galēsentis. Kaip apie ši Dalyką susirotyjama buwo, tape wokiškajei Zalnierystēs Wyriausybei dēkawojama ir ji paprašoma, kad tus minētisius Wyrus atsiusdama ji ir dar wieną Oficyrą atsiustu, kursai czionay Petersburkyj 22. Mercą Progôs rasti galētu, tas Parodes pasižiurēti, kurios Gimimo Dienoj Ciecoraus Williumo busenczios nulaikomos.

— 9. Mercą. Wiena Ceitunga šio Miesto apie Mieste Rustšuk nusidawusiûsus Gadinimus rašo, kad dabar Swietui Akys atsiwērusius bus apie tus Wyrus, kurie sakos, Bulgarijoj Dawadą norentis daryti. Per tokius Smarkaunikû Darbas Kantrumo Rubežei peržengti esantis ir Eyropa toliaus tokius Pasilaikymus neb' galēsenti apkesti.

Iš Italijôs.

Ryme, 5. Mercą. Jēzuytû Gendrolus Pateris Beckx, kursai Kartą macniausis ir ant didžiausio Prisibijojimo priwertantysis Wyrs rymiškoj Popiežystēje buwo, yra pasimiręs. Jis buwo 8. Febr. 1795 Miestelyj Sichem pas Löwen Belgijoj gimęs ir sawo Gywastyje Jēzuytû Draugystę i labay didzę Macę pargabenes.

Iš Belgijôs.

Mons, 7. Mercą. Subatoj po Pētû pasiseke keliems Urēdininkams i Urwas Kalnkasimû pas Quaregnon isigauti, kuriose per Garû Užsidēgimą daug Darbininkû i Nepalaimą buwo parēję. Wisi Darbininkai, iš wiso 144, tēnay nuslopę radosi. Ikišiol kokie 50 Lawonû laukan išgabenti tape, kiti dar Szurmuse teb' gul. Belgijôs Princas, Grows nu Flandern, buwo wakar su keleis aukštais Urēdininkais i Quaregnon atkeliawęs. Karalus Familyjoms i Negilliuki parējusujû Kalnkasiû 10,000 Frankû išdalyti dawe.

Iš Bulgarijôs.

Sofioj, 4. Mercą. Pagal šiczion parējusesês Zines iš Miesto Rustšuk yra tēnay zalnieriškasis Pasikēlimas jau apdrauštas; prie Maišto drauge dirbusieji Oficyrai yra ar jau nužiudyti arba sugauti. Maištininkai bande Laiwais ant Donawôs Upēs išsigelbēti, ant jû tape ale šaujama ir wiens Kanûliû Laiwas jiems tolesnyji Kelą užkirto. Tarp sunkey sužeistujû Maištą kēlusujû Oficyrû randasi Oberšts Fülloff bey Komandants Uzunoff.

— 5. Mercą. Pagal Pranešimus, iš Miesto Rustšuk, kurie šendien šiczion parējo, yra šendien Pētû Laike nu Karo Sudžiôs Maištininkai, paskutinyji Maištą kēlusieji, prasudyti. 15 Wyrû iš wiso ant Nusudyjimo parējo, butent 9 Oficyrai ant Smertiēs, 5 šiokie Žmones (Nezalnierei) kožnas ant 15 Metû ir wiens Oficyrs ant trijû Mēnesiû Kalējimo. Swetimieji Konzelei podraugey už tai rupino, kad Sudo Atlikimas dar užlaikomas butu, jeib Prasudytieji Cząso gautu, prie Regierungôs Sofiôs Mieste Malonēs prašyti.

Rustšuk, 5. Mercą. Szi Rytmeti anksty ant Zēgoriaus 6½ Karo-Sudžia sekantyji Atsudyjimą padare: Ant Smerties per Nušowimą tape prasudyti Oficyrai Kristonakow, Entšew, Kojuharski, Mirkow, Tambreškow, Majurs Uzunow, Hauptmons Selenogorowo, Majurs Panow, Hauptmons Bollmann, Leitmons Kristew, Adwokots Kirdšhjew, Aleksandras Tswetkow bey tûdu Bulgaru, kuriudu su Panowu iš Rumēnijôs buwo atkeliawusiu. Ant Smerties nusudytieji Oficyrai tape šendien nušauti.

Szwieziausiosios Zines.

Berlyne, 15. Mercą. Karalystēs Deputiertû Saimas iwelyjo antrame Apmastyme Zokano-Užmanymą apie mažûsius Geležkelius. Budawojimas Geležkelio tarp Tilžēs, Ragainēs Pilkainēs ir Sztalupēnû tape be jokio Perkeitimo iwelytas.

Londone, 16. Mercą. Apatiniame Saime išsitare Ministeris Fergusson, kad Waldžia ant jôs didžio Apgailējimo patirti gawusi, kad Petersburkyj kelios Persônos suimtos tapusios, kurios Plaišinimo-Priprowas prie sawēs turējusios ir tûm paczių Keliu Bažnyczią ant Gedējimo-Diewo-Szlužmôs dēley Atsiminimo sawo pasimirusojo Tēwo, Ciecoraus Aleksandro II., ējęs.

Turgaus Prekes Karalianczuje

nu 16. Mercą.

Už po 100 Sworus Szieno 1 Mk. 80 Pen. iki 2 Mk. 70 Pen., Szaudû 1 Mk. 67 Pen. iki 2 Mk. — Pen., Kwieczû 7 Mk. 29 Pen. iki 8 Mk. — Pen., Rugiû 5 Mk. — Pen. iki 5 Mk 80 Pen., didžiujû Miežiû 4 Mk. 29 Pen. iki 5 Mk. 70 Pen., mažujû Miežiû 4 Mk. — Pen. iki 5 Mk. 20 Pen., Awižû 5 Mrk. 30 Pen. iki 5 Mrk. 60 Pen., rainû Zirnû 5 Mk. 50 Pen. iki 7 Mk. 50 Pen., baltû Zirnû 5 Mk. 50 Pen. iki 6 Mk. 50 Pen., už naujaji Szēpeli Ropuczû 1 Mk. 50 Pen. iki 2 Mk. — Pen., už Swarą Jautienôs 35 iki 60 Pen., Kiaulēnôs 50 iki 60 Pen., Awienôs 40 iki 60 Pen., Weršienôs 30 iki 50 Pen., Swiesto — Mk. 80 Pen. iki 1 Mk. 20 Pen., už 15 Kiaušus — Mk. 60 Pen. iki — Mk. 80 Pen.

Turgaus Preke

nu 12. Mercą 1887.

		Tilžeje M.	₰	M.	₰	Klaipēdoj M.	₰	M.	₰
Kwéczei	100 Swarû arba 50 Kilogramû	7	50	8	-	6	—	6	50
Rugei		5	60	5	75	4	90	5	20
Miežei		5	60	5	70	4	—	4	50
Awižos		5	—	5	10	2	60	3	—
Zirnei, balt.		5	50	6	—	6	—	6	50
„ rain.		7	50	8	50	6	50	7	—
Roputes	(už naujaji Szepeli)	1	70	2	30	1	20	1	40
Kiaušei ant Kapôs . . .		2	25	—	—	2	—	—	—
Swiestas	už Swarą	—	80	-	95	—	80	1	—
Kiauliena		—	50	—	50	—	50	—	60
Jautiena, geriausoji		—	35	—	60	—	60	—	75
Weršiēna		—	35	—	—	—	30	—	50
Awiena		—	35	—	45	—	40	—	50
Sziens	už Centneri	2	—	3	—	2	—	3	—
Szaudai		—	—	—	—	1	75	2	—
Szaudai už Kapą		21	—	24	—	—	—	—	—
Sēmenei už nauj. Sziep.		8	—	9	—	—	—	—	—
Timotai už Centneri . .		21	—	23	—	—	—	—	—
Kruštēne, prasta	už 2 Swarą	—	34	—	—	—	—	—	—
Awižû Krûpai		—	44	—	—	—	—	—	—
Linai už Centneri		—	—	—	—	32	—	—	—
Malka, minkšta		—	—	—		40	—	44	—
Malka, kieta		—	—	—	—	44	-	46	—

Berlyno Prekiû-Depeše.

Rublis Popieriaus-Piningusе ant 100 Rbl. . . . . 182 Mk. 25 Pf.

Musū Drukorijoj yra sekantieji

Naštelei

išdrukawoti ir wisuczės ant šale priglaustūjū Prekiū pardûdami:

1.	Sugryžims pas Tėwą	5 Pf.
2.	Išgelbėjims iš didžôs Priegadôs	5 „
3.	Jėzus, Griekininkū Prietelis	5 „
4.	Per wėlay	5 „
5.	Ar tu esi gataws?	5 „
6.	Allėluja!	5 „
7.	Du Kelei ir jū Galai	5 „
8.	Susikalbėjims prie Stalo	5 „
9.	Apdumojimas Wisiems išganyti paštoti Norintiems	5 „
10.	Meldžems bar Syki štaityk	5 „
11.	Mierûpstės Žegnone išguldyta per piktus Pasekimus Nemierûpstės	10 „
12.	Aš ne turu Czėso	10 „
13.	Cže tikt ėsam cžėšiškay, Bet ten busim amžinay	10 „
14.	Wiešpats ateis Dangaus Debesyse, su dide Szlowe ir Mace Swietą sudyti, ir wisi šwenti Angielai ateis tada su jûmi	10 „
15.	Szendien!	10 „
16.	Dešimtas Susikalbėjimas apie Pirmparagawimą amžinos Gywatôs	10 „
17.	Erycžu du	15 „
18.	Našymas wieno kelaujenczo Žydo iš Senowės Czėso Mete 33 po Užgimimo Jėzaus Kristaus	15 „
19.	Pamokinimas apie Maldą	20 „
20.	Išganytojo Tuzgenimas prie Žmonū Szirdžū	20 „

Wisi šie 20 Naštelei tampa jau

už 1 Marki

pardûdami. Kas per Poštą 1 Mrk. 10 Pf. išunczia, gauna tas Knygeles frankerotay.

J. Reyländer & Sunus.

Plytos bey Stogo-Czerpjos,

kampinios bey **išilges** (neišriestos) **Stogo-Czerpjos**, geray begintos ir Orą geray pertriwojanczios iš mano Garais waromosės Deglyczios Trapėnuse ant pigiausiū Prekiū.

Apsteliawimai iš swetur sekanczia Pawasarui, frankierûti:

Lenkuse, Motcwėcziuse, Unter-Eiseliuse, Nagainėj, Witėnuse;

Tilžėje, Szilgaluse, Dwiššakiuse, Kalwiuse, Jėgeriškiuse, Wingėj;

Pylimo-Karcziamoj (Schanzenkrug), **Jedwileicziuse, Skėpiuse, Endrėjiškiuse;**

Baltrušķemiuse, Giniškiuse, Karcewiškiuse, Plaškiuse, Seluse, Klokiuse, Szileninkuse, Szakuneliuse, Rusnėj, Szyšėj, Szilokarcziamoj bey **Minėj** tampa greitay ir pigey atliektami.

Ernst Schwenner Tilžėje,

Wokiecziū Ulyczioj Nr. 16.

Jûd- bey baltmargi Hollenderiū **Builiū-Weršei** yra Jägenberkyj ant mierniū Prekiū pardûdami.

Ukio-Pardawimas.

Aš noru sawo Uki Abl. Linkunuse 109 Murgū p. M. didi, wiškas gers Molio Lauks, su 4 naujoms Troboms ir Malunu Ligôs dėley su menku Žmokėjimu pardûti.

M. Meinus.

Pasabni Proga!

Mano mieliems Pirkėjiems nu Žemės aš šitûmi pakarney praneau, kad wisokie Taworū Szmotai po Inwenturôs Užėmimo atgalstatomi ir išpardawojami tur buti.

Kotie 75 Dutcai **Drabužiū Weršiū** po 25 Pf. Žopoštas **Lazdû** iš **Alywū Medžiū**, **Gelžiės, Nendrės** i. t. t. 25 iki 50 Pf. Graži **Kelnešei** po 40 Pf. iki 1 Mk., **Kaklaryšei** (Szlipsai) po 5 iki 50 Pf., **Korzetai** 75 Pf. iki 1 Mk. 75 Pf., **Szukos** nu 5 Pf. praš., **Piningû-Mašnos** 5 iki 75 Pf., **Žėgoriaus-Lencugelei** (Kėdikes), **Adymo-Wilnos** bey wisokie kiti Taworai, kurie tikt menkay Parodôs Lauge bey kitur nu sawo Wertingumo ką prapuldę yra.

M. Hackelberg,

Tilžėje,

Pardawimo-Wieta wienat gerujū Paryžiškujū **Gumôs Skalbiniū.**

Aš ketu sawo **Uki** Kirlikuse po Nr. 9, maž. Grabupiuse No. 29 bey wiena Piewą, wiską 75 pruš. Murgū didi ir netoly Bažnyczios bey Szilokarcziamôs Gelžkeldwario, kaip ir prie Szašijôs bey Gelžkelio gulenti, podraug su Gywenamaje bey kitoms trimis Troboms, iš wiso arba ir Parcelėse pardûti ir esu tam Dalykui Termyną ant

15. Aprilio š. M.

mano Gywenime statęs.

Pirkti Norentieji gal ir pirm Termyno maldûtis.

Kirlikuse, 18. Mercą 1887.

Kristups Pakirnis.

Išpardawimas:

Dingkiuse, 23. Merca,

ant 10 Zêg. pirm Pêtū.

Ant Iššiulymo pareina: Namû bey Gaspadorystės-Daiktai, Mėbeliū keli Arklei.

Kleyensteuber, Forstmistras.

Tilzies Keleiwjo Kalendros

su Abrozais. **Metui 1887** Preke: 30 Pf.

gaunamos prie

J. Reylânderio bey Sunaus, Tilžieje,

kaip ir prie wisû Kalendrû Pardawėjû.

Pridelka prie № 11 „Tilzes Keleiwjo“.

Tilzēje, 18. Mercą.

Iß wokißkojo Ciecorystės Saimo.

3. Susiējimas nu 7. Merco 1887.

Prie Bundesrotôs Stalo sēd: v. Bötticher, Bronsart v. Schellendorff, v. Puttkamer, Drs. Jakobi bey tuleropi Komisariei, pasTiaus ir Kunigaikßtis Bismarkis.

Apie Zokano Užmanymą dėley Nutwirtinimo wokißkojo Waisko Didumo Pakajaus Czēse pirmoju Kartu besusirotyjant ēmēs popirma Zodi Karo-Ministeris Bronsartis v. Schellendorff, sakydams, kad nu Regierungû ilgus Ißguldymus nieks negalys sulaukti, tas Dalyks jau tankey gaua esąs apßnekētas. Kas pro Szalę yra, wiską užmirßkime. Jů didesnis Balsû Daugumas yra, su kuriůmi mes tą Užmanymą priimame, jů naudingiaus tasai prowys. Jey Kartą tas Zodis Teisybe yra buwęs: „Kas Pakajaus nor, tas teprisigātawyja ant Karo!“ tay ßita Teisybe dabar ißsipildziusi.

Deputiertas Bennigsen (nac.-lib.): Tay yra Welyjimas mano polytißkujû Prieteliû, kad tas Užmanymas be komisarißko Pirmpamēginimo keliose Dienose atliktas butu. Paskůjysis Ciecorystės Saimas yra rods tą Užmanymą priēmęs, wienok Ilgis Zwelyjimo pasiliko nepadawadytas. Juk ßita Ginczia dabar po Skyrimû Užbaigôs per atliktą Dalyką gal buti laikoma. Trijos Partijos padaro didesnyji Balsû Daugumą ant septynmetinio Užmanymo Zwelyjimo; welytina butu, kad ßisai Balsû Daugumas ir per Draugsanarius kitû Partijû dar didesnis pastotu, kad toksai Pasidaugsinimas rods ir ne kaniczney reikalings, tay ale jis tikt dėley Padabojimo ant Tēwißkės Palaimôs welytinas pasirodo. Skyrimo-Kowa buwo labay staigi. Partijos wisokeropuse sawo Skirtumuse prie wienat polytißkujû, bažnytißkay-polytißkujû arba ir zocialpolytißkujû Dalykû i didziausi Sujudimą buwo parējusios, kursai ir dabar dar su sawo Garsu musû Szirdyse niera pasilinwęs ir tasai Garsas dabarnykßcziame Susiējime toliaus paskambēs. Jau Pons Karo-Ministeris yra ant to nurodęs, kad Apmastyme Zalnierystės Dalykû Užmanimo tiek daug ir wisokeropay esą apßnekēta, kad dabar kůne negalimu Daiktu pasirodo, kokes kitas swarbes Priežastes bepriwesti. Kitame Pasilaikyme, kur tas Dalyks nu Zemės Zmoniû pagal Tēwißkę mylenczę Dumą sawo Atsudyjimą rado, kur kitose Zemēse Praßymai ant Atsiginimo Macės Padaugsinimo kůne wienßirdzey iwelyti tape, dumoju aß, kad ney jokio Prießtarawimo nerasiu, sakydams, kad Ciecorystės Saimui dabar prigula, wisas Partijû paprastases Ginczias i Szalę padēti. Ant tû prie kitû Klausymû gana Progôs rasis. Susirotyjimus apie ßitą Užmanymą mums per Kowôs Wietą pasidaryti, tay turētumbim mes wisi atmesti. Aß dumoju, kad Wokietijôs Zmones nůg musû toktai praßo. Wiens Dalyks stow nepajudinamay twirtay kaip koke Ůla teip prie musû Zemės Zmoniû, kaip ir swetimose Zemēse, tay yra Pakajaus-Meile wokißkojo Ciecoraus bey wokißkosės Polytikôs. Ciecorystės Saimas patsai i Ējimą Swieto Nusidawimû negal isikißti, wieną Dalyką ale jis tikt gal ißprowyti, o ant to turētu jis sawyje Naginimą pajusti. Jis gal ißtaisyti, kad Polytika wokißkosės Ciecorystės už Ißlaikimą Swieto Pakajaus daugiaus Stiprybės ir Sunkumo gautu, jey jis wēl pilną Sutarimą tarp Regierungôs bey Ciecorystės Wieteninkû po wiso Swieto Akiû attaiso, jey jis greitay ir pilnay tai iwelyja, ką susiwienyjusioses Regierungos už Padidinimą musû zalnierißkosės Atsigynimo Sylôs praßo. (Pritarimas.)

Dep. Windthorsts (iß Centrumo): Po placziojo Apmastymo to Dalyko praējusiame Ciecorystės Saime nebipriwalome mes tą Užmanymą Komisijonui padůti. Ale mes (nu Centrumo) sawo Stoną prieß tą Užmanymą dar negalime powisam aißkey parodyti, kadangi musû Partijei dar daug Draugsanariû truksta, kurie antroju Kartu bus paskirami. Kas ant Czēso Klausymo pareina, tay aß dar niekur n'esu girdējęs ißrodant, kad Zwelyjimas ant trijû Metû nebutu priimti galimas buwęs. Mes neb' norime dabar toliaus besurotyti, jey ne kokie Užgaudlojimai ant musû pareitu, prieß kurius mes atsiliepti, kalti esame. (Pritarimas Centrume).

Dep. Helldorf (wokißkay-konz.): Didziausoji Skyrējû Dalis ant to Persiliudyjimo yra parējusi, kad pasiliektas Padidinimas wokiß-

II. Kristijono Donalicziaus giesmißki Sutaisymai.

3. Pawasario Linksmybes.

10] (Pradzia Nr. 38 Mete 1886.)

Sztay, Didpilwis ßitas, tą Graudenimą jausdams,
Dar daugiaus ißputo ir durnůti pradējo;
Nės jis tû Plaukû nu Kiaußės nupeße Plůßtus,
O paskuy Barzdos nu Smakro puse nuplēße,
Ir su Nagais kumpais sawo Weidą wisą sudraske.
Bet tai dar negana; jis wis Piningû graibydams
Ir besispardydams su Walgeis parmete Stalą,
Teip kad Szunys, iß wisû Paßaliû susibēgę,
Ponißkus Walgius ir brangius Wiralus ēde.
Bet ir to negana; jis ēmęs dideli Peili
Gerklę su Stemple jau perpjaut ißtēse Ranką.
Cze Szikßnosparnio Szirdis teipo nusigando,
Kad ßikßniuei jo Sparnai jau lēkt n'igalējo;
Ale Peledpalaike, dėl to smertnay nusiminus'
Wēl apencz tůjaus i Namą sawo sugryžo
Ir Naujēnas tas bey toki dywiną Trusą,
Kad Orai pikti, kasnakt dar praneßa Swietui
Ir dėl to Zmogaus Tamsoj dusaudama werkia.

Ak, tare Lauras, rymodams ant Stripinio sawo,
Wis Nėkai, kad tuls Zioplys su Bleberiu wapa,
Buk Pilonys wis linksmay kasdien prisiwalga
Ir Miesczionys be Wargû Mieste ßokinėja.
Nės tokie Zioplei Butus pamatydami margus
Ir Karētas blizganczias girdēdami trinkant,
Mislyja, kad kožnas Pons, puikey ißsirēdęs,
Ney kaip Angelas Danguj kasdien pasilinksmin.
Ak, Gaidau, lietuwißki kytri Pilosopai
Teip glupay nežaunyja, kad Szlupini ßutin,
Ar kad jie wēßēt naujas Wyžas prasimano.

— — — — — — — — — — — —

Rods, tare Pričzkus, jauns Zmogus durnay dukinēdams
Ney Sidabras gywas Stikle mudrey ßokinėja,
Ir per daug durnůdams saw Ißkadą padaro.
Juk ir mes wisi, glupi dar budami Waikai,
Daug wisokiû Nieknieki û glupû prasimanēm.
Mes Waikai ant Ulycziû Kruwoms susibēgę
Loßoms ir durnus Sztukus kaip Kudikei taisēm.
Cze wiens Pulks saw Zirgus iß Lazdû pasidaręs
Ir glupay skraidydams ant Purwû ßokinējo;
O kitsai Botagus saw iß Plaußiû nusisukęs
Paußkējo be Kelniû ßen ir ten bēginėdams.
Bet Mergaites, paczios dar priwalydamos Aukliû,
Jau iß Lopû margas saw Leles madarawo.
Ir aukůdamos ant Alkunû garbino Bostrą.
Zinom juk, kaip Waikesczei sawo Wasarą ßwenczia.
Ponißki Waikai, su burißkais susisēdę,
Kartais brolißkay Purwus krapßtinēdami ziopso;
Ir teip wiens kaip kits Niekus be Razumo plusta;

Andąy aß su Gromata siusts pas Kasparą bēgau
Ir pas jo Wartus naujus Kepurę nuwožęs
Laukiau, ik Tarnai man Ponui lieps pasirodyt.
Sztay, žiuriu, wiena Boba wis lekiůdama bėga.
Gryta, tariau, kas kenk, kam bėgi teip ißsižiojus'?
Ak, tare ji kytrey, Ponatis mus' maloningas—
Teip ißtarusi ji tůjaus pas Upę nußoko
Ir jo priderktas Buksiwas su Kultuwe skalbe.
Aß besigēdēdams ißwydau Križą bekumpsant.
Waike, tariau, ką mislyji toktai pamatydams?
Ar ne musû Zioplei teipjau ßokinėdami daro?
Burkos sawo Leles glupas su Skrandgaliu rēdo,
Ir suwystytas i tamsu Paßali kißa;
Juk zinai, kaip Burai Weislę sawo kawoja.
Ale Ziupones sawo Leles margay dabinėtas
Ant Szilkû Perynû wis i Patalą guldo.
O wey ir jû Leles, kad joms kas pasidaro,
Lyg teipo kaip musißkes klykia neßwankey.
Bet jau teip wisur, kol Swiete Kudikei augo,
Wargt ir werkt Waikû pirmjausas buwo Nemestas.
Dar ney wiens ikßiol n'užaugo wis besijůkdams
Ir iß Lopßio dar ney wiens n'ißkope newerkęs.

Wey žiurēkim tikt, jau wēl su Padējimu Diewo
Wasarą su ßiltoms Dieneliems jaucziame grįßtant.
Wey, kaip Zeme jau sawo nůgą Nugarą rēdo,
Ir kaip kožnas Daikts atgydams prabeda dzaugtis.
Ant, Paukßtelei po Dangum, Pulkais susilėkę,
Linksminas ir sumißay wisur skraidydami jůkias;
O keli tarp jû Kiaußius rokůdami deda.
Ale palaukit tikt, iki Kiaußei jusû padēti
Czypsēs ir potam dar jus užaugdami kwarczys
Ir už Procę jums menkay dėkawos ißlėkę.
Taigi matai kaip Paukßcziems, teip ir mums pasirodo,
Irgi be Wargo but negal ney wiens ßime Swiete.

(Dar ne wiskas.)

kosês Atsistengimo Sylôs reikalingas pastojo. Ji yra ißreißkusi, kad ji Ginczia, dēley ßito Klausymo dabar nenor. Tay yra Zymis Priegadôs, kad mes Wokietijoj sawo Partijû Kowas wedame, ney mazumą ant to nepadabodami, ar Pamatai ßio Buto pasijudinti pradeda ar ne. Mes beje tarp sawês tokiû Wyrû turime, kurie ney jokie Wieteninkai Wokietijôs Zmoniû niera, ir tokiû Partijû, kurios ant Grunto Tēwißkę sergējancziosês Polytikôs neb' stow, bet ant tokio Grunto, kursai wisam Swietui priklauso. Mes turime ßiczion Wieteninkû, kurie po Prießtarawimu prieß Priklausymą Wokietijei nu sawo Skyrējû paskirti tape. Ant tokiôs Priegadôs nuziurent reiktu iß tikro klaustis, ar ne kaniczney reikalinga butu, kad kiteip pastotu. Dabar ale darykime, kas reikalinga yra: priimkime mes tą Uzmanymą, kaip jis dabar gul. Aß meldziu Jumis, kad tą Uzmanymą kiek galima wienßirdzey priimtumbit. Pritarimas po Deßinês.)

Deputiertas Richter: Ar mes su daug arba menkay wēlpareiname, esu aß praējusame Ciecorystês Saime sakęs, musû Stonas prieß tą Uzmanymą neperkeistas pasiliks. Jeib toktai ißreikßtumbim, mes wēl nu Deputierto Stauffenberg igabentaji Uzmanymą (trimetini Iwelyjimą) statysime ir po to Atmetimo mes prieß septynmetini Iwelyjimą ßtimůsime. Ant kitokiû menkiaus swarbiû Praßymû n'isileisime, mes tikt tus Praßymus wēl iß naujo statysime, pagal kurius daugiaus pasidaranczioses Zalnierystês Uzmanymo Kaßtos per teip wadinamą Jēmimo-Szteyrę tur buti ißlyginamos. Mes esame tôs Dumôs, kad tai niera Teisybe, ant tujû Pecziû, kurie Zalnierystês Naßtas tur neßti, ir dar Szteyrês Naßtas uzdēti. Jey Priegada iß tikro grumzdanti butu, tay mes, kaip iß sawês ißsimano, wisską iwelytumbim, kas ant Nukreipimo tokiôs Priegadôs reikalinga yra. Pons v. Bennigsen ant to nurode, kad kiti Parlamentai Zyczkôs Uzēmimus yra iwelyję. Tokesjau Zyczkas yra ir Ciecorystês Saimas teipjau iwelyjęs. Kalbētojis potam uz Iwedimą dwimetinio Zalnierawimo kalbējo ir sake, kad wienat Padabojimai ant zalnierißkû Dalykû prie to negalentis wyriauseis buti.

Deputiertas v. Kardorff (nu Reichspartijôs): Pons Richteris wēl Piningû Dalykus i Tarpą kißo; mes ant to gana bagotais turime buti, kad sawo Rubezius apginti galētumbim. Ar Pons Richteris iß tikro dumoj, kad jo Ciecorystês Jēmimo-Szteyrę iwesti galima busę? Tay yra labay lengwu, wisokes Kalbas apie toki Dalyką laikyti, kursai potam tikt niera ißwedamas. Prieß dwimetini Zalnierawimą yra zalnierißkuse Dalykuse aukßtay Persimanantieji ißsitarę; todēl nebipriber, tą Dalyką teip i Pryßaki kißti, kaip Pons Richteris tai yra daręs. Kad Parlamentas sawo Macę padidinti jēßko Priegadôs Akiês Mirksnyje, tay turiu aß apgailēti. Regierunga praējusyji Ciecorystês Saimą ißardydama ißrode, kad ji jůmi n'ißsitikējo. Ißsitikējimo Klausymą Regierungą Zmoniems state, o tie pagal Regierungôs Dumą atsiliepe. Windthorsts per sawo Pasielgimą tą yra ißprowyjęs, ko mes ilgay nůprosnay jēßkojome, butent Ciecorystês Saime tokę Balsû Daugybę igyti, kuri Tēwißkę uztar. (Labay Tiesa! po Deßinês.) Mes Deputiertui Windthorstui uz tai labay dēkawojame; mes pasiprecewosime ßitą Balsû Daugumą ißlaikyti.

Dep. Singer (Zocialdem.): Mes turime dēl tû paczių Priezasczių kaip pirma prieß tą Zokaną ßtimůti, kadangi mes mislyjame, Zmones ant Naßtû Pakēlimo daugiaus Istangôs neturenczius. Mes sekame Paweikslui kitû Kalbētojû ir nenorime ypatißką Ginczią pradēti. Pasididinimas musû Partijôs su daugiaus kaip 300000 Balsû mums labay gerą Pasimēgimą padaryti galējo. Musû gruntinius Dawadus ßiczion Saime mes ney per 25, ney per 35 Wieteninkus negalime ißpildyti. Mes ßitą Kalbējimo-Wietą kaip wienatiji Plecių pasinaudojame, ant to paraginti, kad Persikeitimas dabarnykßczujû Pasilaikymû labay reikalings yra pastojęs.

Kokiu Budu tas Apmastymas uzbaigtas tape, tay jau kitoj Wietoj buwo sakyta.

Iß Lietuwôs bey abiejû Prusû Prowincû.

Tilzēje, 9. Mercą. Praējusoj Nedēldienēj Bürgerhallês Swētlyczioj wiens Parodymas laikomas buwo, kursai labay skaitlingay aplankytas tape. Wisi tą Wakarą susiējusieji Piningai, butent 1542 Markei 25 Pf. Kareiwjû Paminklo Pabudawojimui důdami buwo.

Ragainēj, 5. Mercą. [Nepalaima. Ugnis.] 2. ß. M. norējo wiens Gaspadorus, nors Niamuno Ledus jau labay minkßts buwo, per tą ant ßiôs Pusês persigauti. Ledus iluzo ir Wezims Wandenyj prapůle. Wiskas tape ißgelbēta, tikt Arklys nuskendo. — Gaspadorystês Trobos Karcziumeninko Mäder Johannisberkyj, Pakelyj tarp Rautenberkio bey Pilkainês praējusoj Subatoj abelnay nudege ir jû Apturētojui ne menką Ißtadą padare, kadangi jos tikt menkay i Ugniês Skrynę tebuwo ipirktos. Gywenamoji pasiliko nu Ugniês paczēdyta.

Ramucziuse, 8. Mercą. Szandarui M. Kieme P. pasiseke pirm trumpo Czēso wieną Brēdmußi (Medziokle be Iwelyjimo Warantyji sugauti; uz kuri Darbą jis nu Medzioklês Sargybês Draugystês 20 Markiû Atlyginimo gawo. — Paskutiniose Dienose ßiczion per Szteyrês Urēdininkus 5 Kiaules, 175 Markiû wertos, Makarninkams atimtos tape. — 6. ß. M. buwo ßiczion pirmjausoji Kwauke ßime Mete matoma.

Stankißkiuse, 6. Mercą. 23. pr. Mēn. ißwaziawo kokiû 60 Metû senasis Ißimteninks St. iß K. su wienu dum Arklium kinkytu Wezimu i Prēkulę. Prie Atgalgryzymo sylingieji Arklei pasibaukßtę ir Ißimteninks iß Wezimo laukan ißlēke. Wiens jo Gencziû iß Reyczių ji tēnay pas Szasiję labay suzeistą begulenti atrado. Tůjau St. i Prēkulę prie Liekoraus nugabenamas buwo, wienok ji begydant jau Suzeistasis pasimire. Nualsintieji Arklei bey Wezims po wienôs Dienôs netoly Kiemo K. Szasijôs Grabēj atrasti tape. — 25. praēj. Mēn. 17 Kopininkû sawo su Zuwimis pripildytůsius Potingius ant Kintû Turgaus atgabenę buwo. Tą paczę Dieną jie atgalgryzo; sakoma ale, kad jie sawo Tēwißkę neb' esantis atsiekę, kadangi jû Namißkei jau ßiczion pasiklausinēję, kur jie esantis dingę.

Eydkunuse, 7. Mercą. Su Prasidējimu ßiltesniosês Pagadôs prasidēs ir musû Baznycziôs Budawone, ant kuriôs Reikalû jau wisokios Priprowos sugabentos yra, Regierungôs Baumistras Petersen jau ßiczion ant Budawonês Wedimo yra atkeliawęs. Lukuraujame, kad ßitas Pakajaus Darbas nebus sutrikdinamas ir kad tie labay puikieji Diewo Namai i kokius tris Metus gatawi pastos.

Wilunuse, 2. Mercą. [Dywnas Uzsimirßimas.] Paskutini Nedēlês Turgu belaikant ßiczion pas Karcziamą Pono R. wiens Atsitikimas nusidawe, iß kurio Zmones ne menkay jůktis turējo. Cze atwaziawo iß Kiemo R. wiens Laukininks ir turējo ant sawo Wezimo wieną Skrynę, kurioj pagal jo Zodzius 6 Parßelei buwę. Kaip ale Pons R. tus Parßelius paziurēti norējo ir Skrynę atdare, buwo ji tußczia. „Na, tay aß tus Parßelius Namēj esu uzmirßęs," sake tas Zmogelis, apsisuko ir waziawo wēl powisam pakajings kokiôs pusantrôs Mylês Kelą Namon i Kiemą R. Ar jis dar tą paczę Dieną sawo Parßelius ant Turgaus yra nugabenęs, tay nezinome, iß to ale aißkey matyti galime, kad ne tiktay Profesorei — nu kuriû sakoma, kad jie Kartais iß Uzsimirßimo ir Kelnes nu antrojo Galo pradedantis apsiwilkti — bet ir ßiokie nemokyti Zmones gal uzsimirßti.

Lyck, 9. Mercą. Wiens Wagiû Lizdas musû Mieste ßiose Dienose surastas tape, o suimtoses Personos jau Policijei i Rankas padůtos yra. Pajēßkojimai apie tuleropay ißprowytas Arkliû bey Galwijû Wagystes dar toliaus wedami yra ir weikey pilną Szwiesą apie tamsuji Wagiû Darbą pargabes.

Klaipēdoj, 4. Mercą. Ketwerge, 24. Februaryju yra Maskolijoj wiens Wyrs pasimiręs, kursai ypaczey ßiczion, Klaipēdoj, aukßtay Garbēje stowējo, butent Kupczus Salmons Hurwitcas iß Miesto Minsk. Per Metû Metus jis Rudens Laike wis kelis Mēnesius Klaipēdoj uzsilaikyti liůbējo.

— 5. Mercą. Paskůję Seredą radosi wiens Kupcziaus Pagalbininks iß ßiczion su Wezimu sawo Pono Zibuse. Kaip jis Wezimą bey Arkli wienoj Gastuzēj ant Kiemo pawietojęs buwo, ißējo jis ßalin, jeib sawo Zygius atsiliktu. Jam sugryztant jam ta nesmagioji Zine důdama buwo, kad jo Arklys jau negywas esąs. Jam ßalin ißējus, buwo tas jo Arklys i wieną kitą Staldi iwestas, kuriame du Builiu radosi. Wiens nu tudwiejû pradējo dukti, atsiliosawo ir walns pastojęs su sawo Ragais Arklui Pilwą perskrode. Nuzawintasis Arklys kokiû 500 Markiû werts buwo, kurius bene Zibû Gaspadininks Ißkadą gawusiam Kupczui atlyginti turēs.

— 6. Mercą. [Atsiminimai nepalaimingojo Karo.] Iß Nepalaimôs Czēso musû Tēwißkês dar kelios Mißios yra pasilikusios, kurios mums Izwilgi i ano Czeso Pasilaikymus sutenka. Kaip Metuse 1807 bey 1808 karalißkoji Familyja, nu Napolēono I. Laimējimû prawaryta, iki Zemês rytinio Rubeziaus bēgti turējo, ji Walandą ir Tilzēje bey Klaipēdoj uzsilaike. Dienoje naujojo Meto 1808 laike ßwentojo Jono Baznyczioj Klaipēdoj tůkart tēnay esantysis Wyskups Wiktors Szprengelis karalißkam Porui Baznyczioj drauge esant wieną giley pajustą Mißę, kuri Pasiklausancziůsus ant Wiernybês prieß Karalu ir Tēwißkę bey ant Ißtriwojimo Negiliukyj paragino. 11. Meiji 1808, Maldû Dienoj, laike Kunigs karalißkojo Dwaro Karaliauczuje, Wardu Wedecke, Piliês Baznyczioj deley Negiliukio Nusiminusiesiems palinksminojanczę Mißę. Minētina yra potam ir Miße Wyskupo Keber Mieste Bartenßtein, su kure pirmasis Miesto Wieteninkû Susiējimas tēnay atwertas tape. Szirdi pajudinas yra Apraßymas tôs Kelionês, kurę n'uzmirßtamoji Karalēne Luyze nu Karaliaucziaus per Pusczią kurßißkujû Kopû ant Klaipēdôs linkay dare. Tris Dienas ir tris Naktis per Ledu bey Wēji, Palydējime Liekoriaus Hufeland Karalēne keliawo, kaip ji ne ilgay pirm to nu sunkaus Drugio buwo pasweikusi. Szirdi pajudinas yra toliaus ir wiens Atsitikimas, kursai 19. Julyju 1810 ant Palocziaus Hohenzieritz (Mecklenburkyj) nusidawe. Szirdis prakilniausesês Karalēnês buwo apsistojusi, didis Tykumas ponawojo Mirimo-Stuboj, Gedējantieji tykay

prie Lawono stowējo. Tay iszējo tylomis Princas Wiliums, musû dabarnykßtysis Ciecorus, i Paloczíaus Darzą. Iß zydenczíû Rozíû bey Auzûlû Lapû suppyne jis Wainiką, ējo wēl tylomis, jeib Maldą karalißkosēs Familyjôs netrikdintu, i Mirimo=Stubą ir padējo tą Wainiką ant Lowôs patlab i Amzius ißkeliawusiosēs Motynôs.

— 12. Mercą. Rodos, kad dabar Wagys jau arsiēme, wisoj Prowincoj ypaczey ir Diewo Namus atlankyti. Paskutiname Czēse girdējome atkartotinay apie Tilzēje, Karaliauczíuje bey kitose ant Kiemû gulencziose Baznycziose ißprowytas Wagystes, pirm keliû Dienû dabar ir ßiczion Piktadējei i ßwentojo Jono=Baznyczią isibriowę buwo; ar jie ten ką pawogę yra, tay dar niera zinoma.

Karaliauczíuje, 9. Mercą. Szirorystē ßiczion jau 5. Mercą prasidējo. Ant prisiartinancziosēs Szwentēs 90. Karalaus Gimimo Dienôs ir musû Mieste jau wisokie Prisigatawojimai yra prasidēję; ypaczey Miesto Apßwíetimas ßi Syki toks ßlownas pastos, kaip jis rasi ikißiol dar niekados czionay nebuwo matomas. Teip ant Paweikslo Gelzkelio Wyriausybe wakar pas rytini Gelzkeldwari wieną ypatißką Gaso=Rurą dēdino, kuri Gaso dewyniems didiems Rykawimo Wartams prigabes.

— 7. Mercą. [Gintarû Bagariawimas.] Didieji Gintarû Bagariawimai ant kurßißkujû Mariû pas Szwartnotę yra praējusame Mete kokius 60000 Kilogramû t. e. 120000 Swarû Gintarû laimēję. Pirmutiniuse Metuse tas Laimējimas dar didesnis buwo. Rodos, kaip kad dabar Gintarû Laimējimas wis menkesnis pasidarysęs, jey ne ßwiezíû Wietû bus randama, kur tas Darbs su tokiujau Pasisekimu galēs buti waromas. Dumojama, kad ir ant paczíû Kopû po Smiltimis ne menki Gintarû Zopostai gulentis, Bagariawimo=Wyriausybe Pono Beckerio todēl dabar ant Kopû ties Szwartnorte, ißilguy Mariû, Grezimus laikyti dûs, kaipweik ji ant to Ministerio Zwelyjimą bus gawusi.

Labgawoj, 7. Mercą. Szendien ant Legitû Kapû Lawonas pasimirusojo General=Landßaftēs Direkterio Bolco i tykaję Dûbę nuleidziamas buwo. Pirma jisai grazey ißpûßtoj Baznycziioj pas Alteriu padētas buwo. Pons Kunigs Karalus stowēdams Gedējimo=Mißę laike, kurioj jis su Szirdi pajudinanczeis Zodzeis ant Nabaßtininko prociaunojo ir Zmogystei ant Naudôs deranczíojo Darbo bey jo didzio o Meilingumo nurode. Pirm bey po Mißios nu Giedotojû Draugystēs grazios daugbalsinios Giesmes pagiedotos tape. Nesuskaitoma Wainikû Daugybe ant Grabo gulējo, o potam ir ant Dûbēs padēta tape. Su wiernay pajusta Smutka gawome mes matyti, kaip musû Prowincoj labay mylimasis Nabaßtininks i Dûbę nulydētas tape ir tulimoji tykay pralieta Aßara apie tą Szirdperßą Liudymą dawe, kuri Lydētojei pajuto.

Iß Mozurû, 10. Mercą. 25. praējusiojo Menesio prie Hebelio Maluno Mieste Rhein sekantysis Negiliukis pasidare: Wieno Dwarionies Berns ant wieno su dum jaunu Arkliu pakinkytu Wezimu pas Malunq Jawû atwezęs buwo. Kaip jis ale Jawus ant Maluno wirßuy nеßti pradējo, pasibaukßte Arklei ir smarkiam Wējui bepuczíant po Maluno Sparnais pabēgo. Wiens nu tû Arkliû pusiautinay perplēßtas, o antramjam nu Galwôs iki Ûdegôs teip baisey Skura bey Mēsa nuplēßta tape, kad Widurei matomi pastojo. Maluns ale du kits kitam prießais stowencziu Sparnu prapulde. — Kurpsuwys H. iß Nikolaikiû praējusoj Nedēlēj ant Lēcû Mieste esanczíojo Jomarko ißwazíawo. Atgalbesugryzdams jis Kieme S. su sawo Wezimu apsistojo; H. pasiliko ant Wezimo besēdys, tikt Kutßēris i Karcziamą iējo. Kaip jis po trumpôs Walandos wēl laukuy ißējo, atrado jis H. negywą pas Wezimą begulenti. Bene H. nu Wezimo zemyn nukopti bus norējęs, prito ale nelaimingay parwirtęs ir Sprandą trukęs.

Bibliothekars Drs. Hottinger Sztrasburkyj ant 90 tosēs Ciecoraus Gimimo Dienôs wienas mazas su 24 grazeis Abrozais ißgrezintas Knygeles wokißkoj Kalbej suraße, kuries labay grazey Amzíû musû Ciecoraus po Uzraßu „Ciecorus Wiliums I." apraße. Ypaczey ant Ciecoraus tuleropais Kartais darytujû swarbujû Ißsitarimû czíonay nurodyta yra. Tos Knygeles jau 125000 Ekſempl. Skaitluje ißdrukawotos ir wisoj Wokietijoj ißplatintos yra, o ir Wießpats Ciecorus patsai per Poną v. Wilmowski apie tas Knygeles labay maloningay ißsitaręs ir joms dar didesni Praplatinimą kaip ikißiol yra welyjęs. Prekei wos wierytinay menkai t'esant, buteut tikt po 10 Pf. (200 perkant tikt po 5 Pf.) ney joks Dyws niera, kad tuleropos Draugystes tas Knygeles Tukstanczeis perka, je, Miestas Dresden kûne 10000 apsisteliawo. Welytina butu, kad koznas wokißkas Kudikis tas Knygeles i Rankas gautu ir teipo sawo mylimaji Ciecoriu pilnay pazinti mokintûs; rasi pastiaus galima pastos, tas Knygeles ir i lietuwißką Kalbą ißwersti.

„Til. Kel." Rēd.

Malkôs=Pardawimo Termynai

nu 21. iki 27. Mercą 1887.

21. Mercą ant Zėg.	9:	Jägerhof (Karcziamoj), Oberfirßterijēs Wilhelmsbruch.
12 . . .	11:	Akmenißkiuse prie Laak, Oberfirßterijēs Ibenhorst.
21. . . .	10:	Trappönuse, prie Schwellnus, Oberfirßterijēs Trappönen.
23. . . .	10:	Pilzenkrug prie Neubacher, Oberfirßteriiēs Nassawen.
23. . . .	9:	Nickelsdorf prie Gimbott Oberfirßterijēs Leipen
23. . . .	10:	Lasdēnuse prie Meyer, Oberfirßterijēs Uzballen.
24. . . .	10:	Heinrichswaldej (Gastûse) prie Ebner, Oberfirßt. Schnecken.

Kalendros geriktiškujû Ukiû Pardawimû

Nedēlei nu 21. iki 27. Merco.

	Didumas. ha.	a.	□m.	Gruntštepres Reinertrags.	Trobu Stepres Naudojimo-Werthbe. Mark.
24. Mercą, pirm Pētû ant Zēg. 10, prie Tilžēs Amtsgeriktēs V., St. 20, Gruntstukei:					
1) Kubsteningken № 1	125	86	90	254 71/100 D.	—
2) Grandeningken № 17 . . .	6	23	00	9 17/100 Dol.	—
Gaspadoraus Heinrich Tarutczio.					
24. Mercą, pirm Pētû ant Zēg. 10, prie Ragainēs Amtsgeriktēs, St. 12, Gruntstukis Sziebarten Nr. 12 Gaspadoraus Jono Rudaczio	3	48	30	16,02 Mk.	24
24. Mercą, pirm Pētû ant Zēg. 10, prie Heinrichswaldēs Amtsgeriktēs, St. 10, Grundstukei:					
1) Peterswalde № 32	3	59	60	6,66 Dol.	—
2) do. № 84	1	20	80	1,42 Dol.	—
Gaspadoriaus Eduard Busch.					
24. Mercą pirm Pētû ant Zēg. 10 prie Klaipēdôs Amtsgeriktēs, St. 5, Gruntstukis Klaipēdoj, Sandstrasse Nr. 15 Našlēs Lina Hedwig Halliger	—	—	—	—	861
26. Mercą, pirm Pētû ant Zēg. 10, prie Rusnēs Amtsgeriktēs, St. 12, Gruntstukis Zillen № 37 Gaspadoriaus Hugo Sonnenberg	—	—	—	—	330

Für die Redaktion verantwortlich: G. Raudonus in Tilsit. Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.